

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Gyűlölet helyett a megértés politikája

A bánsági liberális párt kongresszusa — A miniszterelnök ünneplése — A kisebbségek kulturális kívánságainak elismerése

Temesvár, december 30.

A Temes-torontálmegyei liberális párt tegnap tartotta meg Temesvárott a gyárvarosi vígadóban kongresszusát, amelynek különös fényt és jelentőséget kölcsönzött az a tény, hogy azon három aktív miniszter is megjelent. A kormány részéről Temesvárra érkeztek Constantinescu földművelésügyi, Duca külügyi és Chirculescu munkaügyi miniszterek.

Cosma Aurel dr. rövid üdvözlő beszéde után Constantinescu földművelésügyi miniszter emelkedett szólásra és kijelentette, hogy mindig

szívesen jön

a Bánságba, mert a bánsági liberális párt mindenkor megtette a haza iránti kötelességeit. Visszaemlékezett azokra az időkre, amikor a szerb és a francia csapatok kivonulása után a Bánságban járt és kijelentette, hogy az azóta eltelt idő a liberális építőmunka jegyében telt el.

Licharetiu Paraschiv dr. képviselő terjesztette elő a bánsági liberális párt egyévi működéséről szóló jelentést, amit a kongresszus egyhangulag elfogadott.

Ramneantu Patrik országgyűlési képviselő javaslatára megejtették a jövő évi vezetőségnek a megválasztását. Az

egyhangú választás

a következő tisztikart helyezte a bánsági liberális párt élére: Diszelnök: Constantinescu Sándor földművelésügyi miniszter, elnök: Cosma Aurel dr. volt miniszter, országgyűlési képviselő, alelnökök: Imbroane Avram dr. és Obadeanu Pál dr. képviselő, titkár: Coman Agoston liceumi igazgató, pénztáros: Ardelean Konstantin, megválasztottak ezenkívül egy száztagú választmányt, amelyben többek között helyet foglalnak: Oprea János prefektus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester stb.

Az aradi liberálisok részéről Anastasiu, míg a hunyadmegyei liberálisok részéről Piso Pompil képviselő üdvözölték a kongresszust.

A kongresszus szónoka

Imbroane Avram volt. Beszédét azal kezdte, hogy ő annyira össze van forrva a néppel, minden cselekedetét és ténykedését csak a népe iránti szeretet vezérli, úgyhogy a liberális pártba való belépése sem másnak tulajdonítható, mint annak a ténynek, hogy ez az országban az egyetlen párt, amely kormányképes és amelynek koncepciója van. Nagyrománia egyetlen pártja, amely eddigi működésével és kormányzati rendszerével valamint politikai felfogásával tanu-

jelét adta, hogy a konszolidációs

építő munka pártja.

Chirculescu munkaügyi miniszter további munkára serkentette a temesmegyei tagozatot. Kausch a liberálispartí svábok nevében adott kifejezést a kormánypárt iránti ragaszkodásának. Duca külügyminiszter volt az utolsó szónok, aki a liberális párt eddigi négy éves munkáját és annak eredményéről tartott beszámolót.

A kongresszust délután két órakor a Tiszti Kaszinó nagytermében bankett követte, amelyen Duca, Constantinescu, Chirculescu, Cosma dr. miniszterek, Oprea János prefektus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Licharetiu, Obadean, Mezin, Tomulescu, Barsan, Piso országgyűlési képviselők, valamint a megyei társadalomnak számos kitűnősége vett részt. Az első felköszöntőt Constantinescu földművelésügyi miniszter tartotta, aki a liberális pártot, mint a hazaszeretet és a trón iránti

törhetetlen ragaszkodás

és hűség jelképeként állította oda. Poharát Nagyrománia első királyára és királynőjére üritette. Szünni nem akaró taps és éljenzés közepette emelkedett szólásra Cosma Aurel dr. volt miniszter, Temesvár országgyűlési képviselője, a liberális párt bánsági tagozatának elnöke és hatalmas beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

— A nagy emberek közös jellemvonása a megértés és törhetetlen hit és akarat, amely tulajdonságok révén felülemelkednek a köznapiasságon és irányítóivá válnak egy népnek. De hogy egy hatalmas és

nem mindennapi elme

végre is hajthassa tervét és szándékait, erős intellektussal kell bírnia azoknak az eszközöknek a megválasztásában, amelyek révén győzelemre viheti a zászlót. Mert bármennyire nagy legyen a hit és bármennyire alkalmasak is az eszközök a nagy ideálok megvalósítására, mégis olyan akadályok merülhetnek fel, amelyek szétrombolják az egész hatalmas művet, amit a tudás és a hit felépített. És ekkor előtérbe lép a harmadik nagy tényező a kitartás, amely

nem ismer akadályokat

és addig harcol, amíg a kitűzött célt el nem érte.

A nagy kataklizmák és a nagy világégés idején a Mindenható geniusszal áldott meg bennünket. Amikor Franciaországnak volt egy Gambettája, Olaszországnak egy Cavourja, mi büszkén vallhatjuk magunkénak Bratianu, Románia miniszterelnökét. Ez a nagy államférfiu

nemzeti egységünk

megalapítója. Ezért mindannyiunk kívánságának adok kifejezést, amikor azt mondom, hogy Bratianu miniszterelnököt az Isten sokáig éltesse. Szünni nem akaró taps és éljenzés követte Cosma felszólalását.

Ezután Coste Gyula Constantinescu minisztert, Tiukra Patrik dr. főesperes Duca minisztert, Anuica Aurel dr. Chirculescu minisztert, Sarbu Gerasim Cosma Aurélt, Ramneantu Patrik a parasztságot, Hubert József billédi gazda a román és sváb nép együttműködését éltette, majd Jahn Fülöp adott kifejezést ragaszkodásának a liberális párttal szemben.

Általános figyelem közepette emelkedett szólásra Duca külügyminiszter és köszönetet mondott a fogadtatásért. Kormányunk — mondotta — nem üzi a gyűlölet politikáját, hanem az a cél vezérel kicsit és nagyot, hogy ennek az országnak minden egyes dolgos és jó polgára igazi

hazát találjon

Nagyromániában. A liberális kormányzásnak négy sarkalatos alaptétele van: a rend, demokrácia, nemzeti eszme ébrentartása és a társadalmi egyetértés. A nemzeti eszme ébrentartása nem jelenti a velünk egy hazában élő kisebbségek üldözését. Korántsem. Jelenti a kisebbségek kulturális, nemzeti kívánalmainak az elismertetését, de jelenti egyúttal nagy tömegekben a nemzeti eszme ápolását. A

gyűlölet politikája

helyett a megértés politikáját hirdetjük. A mi politikai programunk nem ismer egyéni érvényesülést, hanem csak az ország és annak polgárainak az érdekét. A liberális párt most, a jövőben és a multban is és ahányszor csak kezében fogja tartani az ország gyepölőjét, nem ismer önérdelmet, hanem a szent és nagy hazaszeretetet és a népek egymás iránti szeretetétől áthatva fog kormányozni. Ez a mi programunk. Ezt hirdessétek.

Ezzel a bankett véget ért. A miniszterek még tegnap visszatértek a fővárosba.

A munka idejét

éli most Franciaország

Páris, december 29.

Briand miniszterelnök a hirlapírók előtt kijelentette, hogy az ország nem a kormányválság hanem a munka idejét éli. Abban az esetben, ha a válságot politikai természetűnek tekintené, az ő lemondása a közvéleményben azt a hitet kelthetné, hogy megfutamodik a munkától. Hangsúlyozta, hogy azok a miniszterek, akik úgy érzik, hogy nem tudnak megbirkózni a nehéz munkával, lemondanak és helyüket huszonnégy óra alatt betöltik. A lapok jelentése szerint a baloldali kartel miniszterei elutasították a szocialisták által benyújtott javaslatokat és Briand álláspontjára helyezkedtek.

A liberálisok után

ujból a liberálisok jönnek

Bukarest, december 30.

A Lupta jelentése szerint a liberális körök egy politikai koalíció megteremtésén fáradoznak, amelybe a nemzeti párt Goldis csoportját és a volt Take Jonescu pártiakat is be akarják vonni. Az így módon alakítandó új pártból kerülne ki a mostani kormány után következő liberális kormány tagjai és ebben az erdélyiek, valamint a takisták is részt vennének. A lap egyébként az Averescu-pártból érdekes mozgolódást jelent. E szerint a párt ugynevezett progresszív-csoportja kilépni készül. A disszidensek élén Andrei Corteanu áll. A kilépés oka a párton belüli rivalizálásban keresendő.

Diszletek az árvízben

A kolozsvári színház pincéjébe behatolt az ár

Kolozsvár, december 30.

Kolozsmegyében az árvíz teljesen csökkenőben van. A károsultak között van a kolozsvári magyar színház is, amelynek diszlettárát az ár elsöpörte. A színház pótolhatatlan veszteségeket szenvedett, mert a diszletteknek, viasz-bábuknak és butoroknak beszerzése ma ugyszólván leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Egyébként a magyar színház épülete is veszélyben forgott, mert a víz benyomult a pincébe és attól lehetett tartani, hogy az épület alapját teljesen aláassa.

Aradról érkezett legújabb hírek szerint hajnali félnégy órakor a Maros átlépte az új-mikalakai élővíz-csatorna gátját és behatolt a községbe, ahol tizenöt ház viz alá került. Az árvizet nagyon könnyen el lehetett volna kerülni, de egy Szilágyi nevű vasuti pályafelügyelő nem engedte meg, hogy az Arad-temesvári vasuti pályatesten levő vízáteresztő boltozatot betömjék. Egyébként Aradról az erdélyi vasutvonalon csak Tövisig lehet utazni.

Tőzsdei árfolyamok.

Temesvári magánforgalom december 30-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 217, angol font 1058, francia frank 8-06, svájci frank 42-10, líra 8-80, sokol 6-46, dinár 3-87, magyar korona 3-26, szillink 30-80.

Oroszország a leszerelés mellett

A szovjetkormány résztvesz az előkészítő bizottságban

Moszkva, december 29.

Az Izvesztija azt a szenzációs hírt közli, hogy az orosz kormány elvben hozzájárult a leszerelési konferenciát előkészítő bizottságban való részvételhez. Kéri azonban Oroszország azt, hogy ennek az előkészítő bizottságnak üléseit Svájc területén kívül tartsák meg. Oroszország ugyanis bojkottálta Svájcot Worowszki szovjet követ gyilkosainak felmentése óta. A leszerelési konferenciát előkészítő bizottságban való részvétel tárgyában egyébként véglegesen a szovjet kongresszus fog dönteni.

Románia kéri

a Duna-bizottság megszüntetését

Bukarest, december 30.

Duca külügyminiszter terjedelmes memorandumot szerkesztett, melyben kifejtí Románia álláspontját és annak indokait az európai Duna-bizottsággal támadt konfliktus ügyében. A memorandumban Románia kéri a Duna-bizottság megszüntetését és azt kívánja, hogy ennek hatáskörét a P o z s o n y b a n székelő Duna-bizottságra ruházzák át. A kormány Angliának, Franciaországnak és Olaszországnak küldte el a memorandumot.

Akadályokkal költözködött

a berlini román követség

Berlin, december 29.

Lapjelentések szerint a berlini román követség átköltözése nehézségekbe ütközött és a régi helyiségből való eltávozás csak diplomáciai közbejárásra volt lehetséges. A román követségnek ugyanis régi helyiségében konfliktusa támadt a háztulajdonossal, aki állítólagos bérkövetelési fejében visszatartotta a követség butorzatát. A külügyminiszterium ebben az ügyben a német kormánytól intervenált, amely utasította a háztulajdonost, hogy a román követség butorait adja ki.

Merénylevelt készült

Sándor szerb király ellen

Bécs, december 30.

Belgrádban hire terjedt, hogy a bécsi rendőrség merényleveltvet fedezett fel Sándor szerb király ellen. Ebben az ügyben ma Bécsbe utazott L a z a r e v i c s belgrádi rendőrfőnök és a jugoszláv belügyminiszterium egy magasrangú tisztviselője. A merényleveltbe bele van keverve egy Bécsben élő olasz fascista hírlapíró, akinek Tanaro a neve és aki a Popolo munkatársa. A belgrádi rendőrség értesülése szerint G ö b e r Gerold mérnök, aki közönséges politikai kalándor, azt az ajánlatot tette Tanaronak, hogy segít neki a merénylevelt végrehajtásában. Ezzel az ajánlattal Tanaro bizalmába férközt, azután pedig elárulta a tervet a bécsi rendőrségnek. A mérnök a bécsi jugoszláv követségnek is besugta a merénylevelt tervét.

Mégis megdrágul a vasút. Bukarestből jelentik: Az államvasutak adminisztratív tanácsa elhatározta, hogy a CFR összes bérleti jegyeinek árát január elsejétől kezdve tizenöt százalékkal felemeli. Valószínűnek tartják, hogy január elsejétől kezdődőleg fel fogják emelni tizenöt százalékkal a személyi tarifákat is.

Sohasem fognak csalódnni

Bukarestben a nemzeti kisebbségek

— Duca külügyminiszter nyilatkozata a Déli Hírlap részére —

Temesvár, december 30.

Ha az előzékenységről és a kellemes, rokonszenves egyéni megjelenésről szobrot kellene mintázni, úgy Duca külügyminiszter egész határozottan megfelelne modellnek. Ha az ember így közelebről látja és beszél vele megérti, hogy miért örvend olyan nagy népszerűségnek a messzi nyugaton, még ellenfelei között is. A legtermészetesebb dolognak tartja, hogy a kisebbségi magyar sajtó részére megszólaljon.

Helyet foglalunk, azaz előbb őkinél helyet és addig nem ül le, amíg nem foglaltam el a széket. Nyugodtan és megfontoltan beszél, felette pontos, mert

diktálja nyilatkozatát,

amely a kisebbségek és különösen a magyarság számára nagy horderejűnek látszik.

— Kegyelmes uram — kérdeztük Duca külügyminisztert — tudjuk azt, hogy tárgyalt a magyarság megbízottáival, ezek folytán sziveskedjék nyilatkozni, hogy a liberális kormánynak mi a politikai iránya a kisebbségekkel szemben?

Ducát nem érte váratlanul a kérdés, megvárja, amíg a papírost kikészítem és tagolva, lassan válaszol:

— Én egyáltalában nem tárgyaltam a magyar urakkal, hanem csak A n g h e l e s c u és C o n s t a n t i n e s c u Tankréd kollégáim. Ami a kisebbségekkel szemben tanúsított politikai hitvallásunkat illeti, az röviden a következő: A liberális kormány az országban élő kisebbségekkel szemben a

legmeszebbmenő liberálizmustól

áthatott politikát követi és a liberális párt minden egyes tagját ez a hit hatja át. Cserébe nem kérünk mást a kisebbségeinktől, mint feltétlen lojalitást a román állammal szemben. Szentül hiszem, hogy csakis ezen az

alapon sikerül a teljes megértést közöttünk és a kisebbségek között helyreállítani.

— Kérem írja meg, legyenek szentül meggyőződve a kisebbségeink, hogy mi nem követjük az elnemzetlenítés sem az üldözés politikáját. Miért követnék ezt, amikor az egész világtörténelem azt mutatja, hogy az egyes népeket nem lehet nemzeti vonatkozásaikból kivételtetni és miért essünk mi is abba a hibába, amibe a régi Magyarország vezetőpolitikusi estek?

Hamis beállítás

az mintha mi üldöznénk a kisebbségeinket, akkor mikor nekünk éppen ellenkezőleg az a hitünk, hogy csakis az összes érdekek egybevetésével és megértéssel konszolidálódhatik Románia. Nem akarok ismétlésbe bocsátkozni, de emlékeztetnem kell, hogy véssem azt a kijelentésemet, amikor a magyar népkisebbség Genfben vitte a panaszát, hogy az elhibázott lépés volt. Mert az elégedetlenséget és bajokat sohasem Genf, hanem mindig és mindenkor Bukarest fogja orvosolni. Kérem a népkisebbségeinket, higgyenek Bukarest őszinteségében és nekem az a szerény nézetem, hogy Bukarestben soha, de

sohasem fognak csalódnni.

Mindezeket egybevetve ez lenne a mi kisebbségi politikánk: a közös érdekek összhangzásba hozása, a jóindulatu megértés politikája, a kulturális igények elismerése. Ezzel szemben nem kérünk mást a kisebbségeinktől, mint lojalitást és jóhiszeműséget.

— Kegyelmes uram is tudja, hogy a kisebbségek bizalmatlanok a liberális kormánnyal szemben, sőt a liberális kormány sem hirdetett mindig ilyen magasztos ígéretet. Mi annak az oka?

Nem hiába, Duca külügyminiszter kiváló diplomata, hogy-hogy nem, hirtelen táltak és ez a kérdés megválaszolatlan maradt.

G. D.

Ujév reggelén indulnak meg

az első vonatok Temesvárról Baziásra és Módosra

Temesvár, december 30.

Sok huzavona és újabb terminusoknak egyre-másra való kitűzése után végre megnyílik a vasuti közlekedés Temesvár-Baziás és Temesvár-Módos között. A román és jugoszláv kormányok erre vonatkozólag már hónapokkal előbb egyeztek meg, a két állam vasuti hatóságai pedig megtárgyalták és megállapították a részleteket is.

Október elsején

kellett volna ennek a két vasuti vonalnak megnyílni, azonban a forgalom megkezdését a pályákon szükségessé vált javítások miatt mindig újra és újra el kellett halasztani. Most végre aztán eljutottak oda, hogy január elsején — miként megírtuk — feltétlenül megnyitják ezt a két vasutonalat, amelyek közül a baziásin a forradalom óta, a módosin pedig Módosnak a jugoszlávoknak való átengedése óta nem volt vasuti közlekedés.

Ujév reggelén

indulnak az első vonatok Temesvárról Baziás és Módos felé.

A Baziás felé vezető pálya egy része Jugoszlávia területén halad keresztül.

A vonat Temesvárról elindulva Szta-morán hagyja el a román területet és Szokolovac feltételes állomás mellett ér ismét román földre. Temesvárott csak a határig lehet jegyet váltani, jugoszláv területen pedig

a vonaton adják

a jegyet. A megállapodás szerint a vonatot Versecig a román államvasutak személyzete vezeti, Versecen a jugoszláv vasuti személyzet veszi át a szolgálatot és Baziásig végzi azt. Visszafelé Baziástól Versecig jugoszláv, Versectől Temesvárig román személyzet van a vonaton.

Temesvárról naponta két vonat indul Baziásra és ugyancsak két vonat érkezik onnan Temesvárra. A reggeli vonat 5 óra 27 perckor indul a józsefvárosi állomásról és délelőtt 11 óra 19 perckor érkezik Baziásra. Ez a vonat Versecen, ahová reggel 8 óra 9 perckor fut be,

hevenhét perccig

vésztegel. A második vonat délután 5 óra 12 perckor indul Temesvárról és éjjel 9 óra 47 perckor van Baziáson. Versecre ez a vonat este 6 óra 41

perckor érkezik és mindössze tizenkilenc perccig tartózkodik ott. Visszafelé az első vonat hajnali 3 óra 24 perckor indul Baziásról és reggel 9 óra 7 perckor érkezik meg Temesvárra. A második vonat délután 2 óra 4 perckor indul Baziásról és este 7 óra 3 perckor érkezik Temesvárra.

Az utlevelek

és a podgyász vizsgálatát mindkét állam hatóságai az illető állam határ-állomásán végzik. Utlevélre csak azoknak az utasoknak van szükségük, akik Jugoszlávia területére mennek. Azoknak az utasoknak ellenben, akik csak átutaznak jugoszláv területen, utlevélre nincs szükségük. Ezeknek határátlépési engedélyre — билет de voia in transit — van szükségük, amelyet a sziguranca állít ki. Ez öt napig és csak egyszeri utazásra érvényes és jugoszláv területen való tartózkodásra nem jogosít. A baziási állomásra a vasuti vezérigazgatóság Bucurescu eddigi gavasdiai állomásfőnököt nevezte ki állomásfőnöknek.

Temesvár—Módos

közötti közlekedés sokkal egyszerűbb, minthogy itt nem peage-forgalomról van szó. Itt az utasoknak utlevélre, kivételes esetekben határátlépési igazolványra van szükségük. Temesvárról délelőtt 10 óra 5 perckor indul a vonat és Módosra 12 óra 41 perckor érkezik, a második vonat indul Temesvárról 5 óra 32 perckor este és Módosra érkezik 7 óra 51 perckor este. Visszafelé Módosról reggel 3 óra 33 perckor és délben 12 óra 15 perckor indulnak a vonatok, amelyek Temesvárra reggel 6 óra 44 perckor, illetve délután 4 óra 3 perckor érkeznek.

A buziási magyarok

Szilveszterestélye

Buziás, december 30.

A Buziási Magyar Olvasókör az év utolsó napján a fürdő gyógytermében táncal egybekötött Szilveszterestélyt rendez, amely az előkészületek után itélve nagysikerűnek ígérkezik. Az estélye egy allegorikus képpel veszi kezdetét a bányász népeletből. A román csoportok szereplői Balthasar Margit, Horváth Mariska és Andrea Azan, a magyar csoporté Brach Mariska, Hass Ilonka, Horváth Böske, Guttmann Elemér, Ludvig Rezső és Varga Béla, a német csoportban Paruf Ninus, Patuinszky Tilda és Jung Mátyás szerepelnek. A következő élőkép a cigánytanya, melynek szereplői Grundhauser Zsuzska, Horváth Mária, Jung Margit, Niczifor Ilonka, Rózsa Imre, Swoboda István, Wannemacher József.

A tavasz ébredése című allegóriában a szereplők: Tündér: Wawra Mariska. Földi manó: Herrling Karesi. Pillangók: Ausländer Lili, Wiener Aranka. Virágok: Dietz Margit, Dietz Olga, Igerecz Lunci, Patuinszky Gizi, Riedl Annus, Tuskán Edit, Szabó Katica, Becker Lizi.

A török nők otthona élőkép szereplői: Brach Ninus, Balthasar Ilonka, Grundhauser Zsuzsi. Az óra című allegória szereplői: Igerecz Lunci, Niczifor Angela, Szabó Katica, Tuskán Edit. Ujévi allegória szereplői: Brach Ninus, Wawra Janka, Kratochwill Emmi, Wallasek Irénke.

Ujévi ajándékok

nagy választékban olcsó, szabott árakon: Uti készlet, manikűrkészlet, fésűdoboz, varrodoboz, szobrocskák, uti takaró, uti plaid, zsebkendők. Kérem kirakalaimai megtekinteni.

LIDOLT VIKTOR

TIMISOARA, I, Hunyadi- és Jenőherceg-utca sarok

436

Ajándékot
mindenki talál igen olcsón
széptárgyakat
Sternbergnél.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaja St. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyágban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ct., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Bismarck.

Alább szemelvények Anatole Fran-
ce azon cikksorozatából valók, mely
a múlt század 90-es éveiben látott
napvilágot a *Le Temps* hasábjain.
E remek kis jellemzések értéke ket-
tős az író személye és a választott
téma folytán, de aktuális is, jobban
mint valaha, mert a francia gondol-
kodás vezére oly időben nyilatkozik
meg bennük a német politika repre-
zentánsáról, mikor a nagy vereség
óta már eltelt két évtized. A világ-
háború után egy évtizeddel mi is a
lelkek azon állapotához közeledünk,
mely a nemzetek öszinte békülését
díjtozza s bizonyára jól esik az ol-
vasónak Anatole France sorain ke-
resztül újabb bizonyosságot szerezni,
hogy egymás gyengeségeinek meg-
értése és a kölcsönös kiengesztel-
és örök emberi szükségesség.

Poroszország szívében született,
juncker, azaz vidéki nemes, nagy va-
dász, nagy író, erős gondolkodó fej,
a legrégebbi germán család sarja,
ősapja Rulo 1303-ban laikus iskolát
nyitott s ezért ekszkommunikálták,
másik elődje, hatalmas ember, nagy
politikus, mégis csak azt vészték a
sirkövére „Nikolaus de Bismarck
miles”, mert elsősorban mindannyian
katonák voltak: dzsidások, drago-
nyosok, karabélyosok, vaskezüek és
vasfejűek; a szenvedélyesség és az
agyafurtság kettőssége él mind-
egyikbe.

Az ifjú Bismarck alig érkezett
meg a göttingai egyetemre, már fel-
tűnést keltett zabolálatlan lényével.
A rektor előtt egy vad doggal jelent
meg, ivott, pipázott, párbajozott. A
három szemeszter alatt huszonnyolc
párbaja volt s ő maga csak egyszer
sebesült meg.

Mikor a gárdaezredben szolgált
egy ezredese az audiencián megvá-
rakoztatta; mire az ezredes elé ke-
rült, így szólt: Szabadságot jöttem
kérni, de a hosszas várakozás alatt
rájöttem, hogy jobban teszem, ha a
lemondásomat jelentem be.

Már idős korában is oly legyőzhe-
tellen volt temperamentuma, hogy
csak a császár tekintélye fékezte. A
fejedelem előtt uralkodott magán, de
künn egy izben oly erővel huzta be
maga után az ajtót, hogy a kiliacs
kezében maradt. Még nagyobb dühre
gerjedve, ezután oly erővel vágta a
kiliacset a harmadik szobába, hogy
az egy vázához érve, azt darabokra
törte. Most jobban vagyok, — szólt
ezután megkönnyebbülve.

Munkabírása legendás volt. Csak
Napoleoné ért fel vele. A szadovai
ütközésben holttettekkel borított har-
téren parancsadás közben fegyvert
ropogás és trombitaharsogás köz-
velel irt, melyben egy új pisztolyt
és egy legujabban megjelent francia
regényt kér.

Üzleti könyveket

minden minőségben és vonalzás-
ban, jó minőségű irodaszereket
méltányos áron MORAVETZ
papírruházban vásárolhat!

395

A legmagányosabb gyermek Európában

— Habsburg Ottó sem könyvet, sem ujságot nem olvashat,
moziba nem járhat — Nem tudja, mi történik a nagy-
világban —

Temesvár, december 30.

Charles Wiegand, a „Chicago
Herald” híres riportere meglátogatta
Ottó királyfit és látogatásáról nagy
cikkből számol be lapjának, melyből
a következő részleteket közöljük:

A budapesti és bécsi befolyásos
legitimisták, akik a spanyol száműze-
tésben élő fiucsokát törvényes ki-
rályuknak és császáruknak tekintik,
súlyos kifogásokat emeltek Ottó ne-
veltetése ellen, amelynek keretét
egyébként a külső körülmények és a
pénzhiány szabták meg.

Kütfőnösen az ellen volt kifogásuk,
hogy főleg asszonyok, nevelőnők és
papok veszik körül királyukot. Éle-
tének e korszakában, mikor lelke fo-
gékonyabb és legjobban formálható.
Hogy puha lesz, álmodozó, éhletet-
len és inkább hasonlít majd nőhöz,
mint férféhoz, ha ez így tart tovább.

Annyi bizonyos, hogy Habsburg
Ottó, a nyolc császári és királyi gyer-
mek legidősebbike, a legmagányosabb
gyermek egész Európában.

Fivérein és nővérein kívül nincs
egyetlen körülbelül egykorú játszótársa,
aki oly keveset olvasott volna
és oly keveset tudna a világról, mint
Magyarország „koronázatlan királya”.
Ottó kezébe nem kerülhet az, ami

minden amerikai fiúnak legfőbb
vasárnapi mulatsága: a képes lapok.
Ezt a gyönyörűséget ő nem ismeri.
Ujságot sem szabad olvasnia. Eldug-
ják előle őket. Korai ifjuságától kezdve
ugy nevelik Ottót, hogy király létére
sohasem tudja, mi történik a világban.
Moziba járni tilos, mert azok a képek,
emikét Lequeitióban mutogatnak,
többé-kevesebbé érzéki és véres törté-
netek. Azelőtt többizben elvitték a
gyermeküket, közöttük Ottót is a
moziba. Egyizben azonban vonat-
összeültözést láttak a képen s az
egyik gyermek izgalmban egész éjjel
nem tudott aludni. Azóta nem enge-
dik moziba őket.

Ottó reggel 8 órától 1-ig és dél-
után 5 órától 7-ig tanul. Félkilencor
lefekszik. Ujságokon kívül verseket
sem szabad olvasnia. Miután nagyon
érezgős hajlandósága, a királyné
attól való féltében, hogy a költészet
ezt a hajlandóságát még jobban
elmélyíti, eltiltotta őt a könyvek
olvasásától.

Zita oly szeretettel csüng a fiun,
hogy minden nyomás ellenére sem
adta eddig beleegyezését ahhoz, hogy
a fiu elkerüljön a szeme elől és
Angliába vagy másbóvá vigyék, hogy
kellő nevelésben legyen része.

**A karánsebesi református
lelkész távozása.**

Tóth Lajos karánsebesi református lelkész a
magyarországi Turkeve református
hívói már régebben lelkészüké
választották és Tóth az újévvel köteles
új tisztségét elfoglalni. Tóth Lajostól
karánsebesi hívei meleg szeretettel
vettek búcsút és búcsuzunk tőle mi
is, a Déli Hírlap, amelynek meg-
indulása óta karánsebesi tudósítója
volt. Szeretetteljes barátságunk kíséri
új állomáshelyére is.

Grofsorean Kornél dr. gyásza.
Súlyos csapás érte Grofsorean
Kornél dr. ügyvédet Temesvár volt
főpolgármesterét. Édesapja, Grof-
sorean János hetvenhatéves korában
Lugoson meghalt. Az elhunyt Krassó
Szörénymegye közéletében élénk
szerepet játszott, főszolgabíró volt, a
román impérium óta Bozovicson
foglalt el főszolgabírói állást.

Nagy Szilveszter-est a „Török” császár
kávéházban ahol a hírneves Toll Henrik
cigány primás zenekarával játszik. Pontos ki-
szolgálás. Meglepő olcsó árak.

**Közvetlen telefonösszekötés
Bukaresttel.** Végre január elsején
megnyitják a közvetlen telefon-
forgalmat Temesvár és Bukarest kö-
zött. Délután 1-3, valamint reggel
8-9 között lehet a fővárossal kap-
csolást kapni. Háromperces beszél-
getés negyven leibe kerül.

A Gyárvárosi Társaskör csü-
törtökön, december 31-én az idén
is nagyszabású Szilveszter-estélyt ren-
dez a kör összes helyiségeiben a
tagok és vendégek részére. Az est
műsorán lesz tombola hatvan értékes
nyereménytárggyal, változatos kabaré,
jazz-band és reggelig tartó tánc
kitűnő cigányzene mellett. Belépti díj
nincsen. A rendezőség ezuton hívja
meg a tagokat és vendégeket a kilenc
órákor kezdődő Szilveszterest. A
kabaré szenzációja lesz Szücs
Laci, a nagyszerű művész fellépése.

A Pátia-kabaré műsora napoként
nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes
szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc-
és magánzámok szórakoztatják a közönséget.
Előadás után bar-tábarin.

**Ingyenes román nyelvtan-
folyam** veszi kezdetét a jövő év ele-
jén, amelyre a beiratások már meg is
kezdődtek a városházán. (Első emelet
21. ajtó) A tanfolyam látogatása tel-
jesen ingyenes, csupán száz lei be-
iratási díjat kell fizetni, amit könyvek
beszerzésére fordítanak. Beiratkozni
december 31-ig lehet.

**A temesvári református
templomban** az évzáró istentisztelet
csütörtökön, este hat órákor kezdődik.
A kezdőének után a templomba való
be- és kijárási tilos.

Mindenki menjen ma este a Lloyd
Tavernába.

MOZI

Belvárosi mozi: december 30. és 31.

Gyárvárosi mozi: január 1. és 2.

Mehalal mozi: január 3.

Nagy nevető est.

Zigotto

Chaplin és Malek-kal

Jön!

A bagdadi tolvaj

Nagy kalandordráma 2 részben.

Jön!

— **ELHALASZTOTTÁK A VAS-
UT ATSZERVEZÉSÉT.** Kolozs-
várról jelentik: A vasutigazgató-
sághoz tegnap távirat érkezett,
hogy a CFR átszervezését január
elsejéről április elsejére halasz-
tották el. A távirati rendelkezés
szerint csak április elsején állít-
ják fel az új forgalmi főnöksé-
geket.

— **Temesvárott hirtelen elhunyt
miniszteri vezérfelügyelő.** Pla-
t a m o n a Kostantin, a közlekedé-
ügyi miniszterium vezérfelügyelője,
aki Aradról való átutaztában a józsef-
városi állomás kettős számú
vendégszobájában szállt, meg szív-
szélhűtésben hirtelen meghalt.
A holttestet, amíg a vezérfelügyelő
családja Bukarestből intézkedik, a
józsefvárosi temető halottsházában
helyezték el.

* **Lámpással sem találja párját** annak
a finom felvágottnak, melyet Fa Mihály
Telekház-téri, vagy Mária melletti üzleteiben
vehet.

* **Nem tudok én már csak egy jó ta-
nácsot adni,** hogyha divatosan akar öltözködni,
keresse fel **Ardelean** uriszabóságát, Erzsébet-
város, Str. Moşilor 6.

— **Mussolini bátor leánya.** Ró-
mából jelentik: Mussolini leányát,
Eddát, az ezüst vitézségi éremmel
tüntették ki, mert az Adriából egy
fuldokló embert mentett ki.

— **Az egyetlen alkalom jól vásárolni és
pénzt spórolni csak a Whitehouse-ban van,**
amely engros-üzlet a közvetlen fogyasztót is
kiszolgálja.

* Saját érdekében nézze meg a **Parfü-
méria Elisabeta** mai hirdetését.

* **Hasznos cím** Whitehouse, Józsefváros,
a Máriával szemben.

— **Orsovai cég csődje.** Karán-
sebesről jelentik, hogy az ottani tör-
vényesen elrendelték a csődöt a
Danubia szállítási vállalat ellen, amely-
nek tulajdonosa Köszi Károly volt. A
passzívák meghaladják a két milliót,
amire részben fedezetül Köszi háza,
valamint butorberendezések és kinn-
levőségek szolgálnak. Csődtömeg-
gondnok Freyler Elemér dr. lett.

* **A legnagyobb meglepetést
készíti elő a Royal kávéház** igazga-
tósa **Szilveszter-estére.** A legso-
dálatosabb attrakciók, cigányzenekar
és eredeti jazz-band. Szépségverseny,
szerpentincsata, konfetti és több más
érdekesség kívül a legkiválóbb
artistaszámok mutatkoznak be. **Frizzi,**
a közkedvelt kórikus búcsufellépése,
a két Ford táncduettje, **Adrienne,** a
legbájosabb kis táncosnő, **Mari-Toni,**
a két nagyszerű csodagyerek és a
két kitűnő **Rifanoff** duett szenzációs
akrobatikus mutatványai. Asztalokról
sziveskedjenek december 31-én dél-
után 6 óráig előjegyzésben gondos-
kodni. Január 1-én mutatkozik be
Harry-Pantz, Európa egyik legna-
gyobb artista csoportja a 4 törpével.
Esténként nagy bokszmérkőzés a
törpék között, ami egészen új dolog
Temesvárott. Ezenkívül mint sláger
szám **Nagy Macza,** budapesti kiváló
előadónó első fellépése. Műsor kez-
dete pont 10 órákor. Kitűnő italokról
az igazgatóság gondoskodik.

Igy akar
szenvedni?

Nem? Ugy ápolja testét

„Diana” sósborszesszel,

mert
ez a jó házszer
megszüntet

RHEUMÁT, CSUZT, KÖZSÉVNYT

és minden hűlésből eredő fájdalmat.

Ügyeljünk a DIANA névre, mert hamisítják

— Be kell fizetni a telefon-díjakat. A temesvári postaigazgatóság felszólítja az érdekelteket, hogy az 1926 január elsejétől július elsejéig szóló telefondíjakat a főpostán január másodikától január nyolcig terjedő időben fizessék be, mert ellenkező esetben az állomásokat kikapcsolják.

* Az iparosok reprezentatív kiállítását a mai nappal bezárult.

— Az adóvallomások beadási határideje — miként azt már megírtuk — 1926 január elsején kezdődik és január 31-én ér véget. Kivételt a mérleget készítő részvénytársaságok képeznek, amelyek legkésőbb május elsejéig kötelesek adóvallomásaikat megtenni. A vallomási iva az adóhivataloknál kaphatók, amelyek későbbi időpontban a vallomások aipján állapítják meg az adókat. Az adózókat a tárgyalásra meghívják.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletben található minden dimenziójú köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér és Hunyadi-utca sarok

Erdély

legolcsóbb könyvei a népkönyvtár

könyvei. Megjelenik havonta kétszer s hozza az erdélyi írók és írónők termékeit.

Rendelje meg

Ára 25 lei, negyedévi előfizetése 120 lei. Kiadóhivatal Arad, Str. Razboeni 31-33

„FARMODONT” FOGKRÉM

Nagy Szilveszter-est a Sörgyárban

Az összes helyiségek a közönség rendelkezésére állanak. Radu Berci közkedvelt zenekara játszik. Elismert, kifogástalan és választékos konyha. Elsőrendű és kifogástalanul kezelt temesvári „RECORD - SPECIALA - SÖR”, nemkülönben szilasi és hegyaljai boraimból a legjobbat nyújthatom Asztalokról kívánatos idejekorán gondoskodni. Reggelig nyitva. Szabad bemenet.

Számos látogatást kér Mednyánszky István

Színház

Heti műsor:

Szerda délután négykor: Orlov.
Szerda este nyolckor: Engem szeress.
Csütörtök délután négykor: Orlov.
Csütörtök este nyolckor: Engem szeress (a második felvonásban nagy kabaréval).
Csütörtök éjjel tizenegyekor: Engem szeress (a második felvonásban nagy kabaréval).

Fekete Mihály bucsuja Temesvártól. Tegnap este a színház a közönség tiszteletére diszelőadást rendezett. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, különösen Fekete Mihálynak, aki az Ibolyában és Cynóban parádés szerepeit játszotta. Az előadás előtt Fekete megható

szavakban bucsuzott a közönségtől. Rámutatott arra a huszónöt esztendő multra, mely előbb mint színészt, aztán mint igazgatót a temesvári színházhoz fűzi s azt a reményét fejezte ki, hogy idővel újra játszhat majd a temesvári közönséggel.

Szezonzárás előtt. A temesvári magyar színház még csak két napig tart előadást s azzal befejeződik a szezon. Ma este mutatják be az Engem szeress énekes vigjátékot, amelyben Fekete Mihály színigazgató bucsuzik a temesvári közönségtől. Az újdonságot holnap kétszer játsszák még és pedig este nyolckor és éjjel tizenegy órakor. Mindkét esetben a második felvonás k-retében nagy kabaré lesz. Az utolsó előadás pénteken hajnalban ér véget és a szintársulat a legközelebbi vonattal Aradra utazik, ahol még aznap megkezdji a téli szezont.

A bőjthétre való tekintettel a mai naptól karácsonyig állandóan

élő hal kapható.

Rendelések felvételnek Lutwák és Eckstein halkereskedése, Gyárváros, Galamb-utca 23.

Korcsolyák,

örökégy- és öntöttvaskályhák, valamint konyhaberendezések nagy választékban

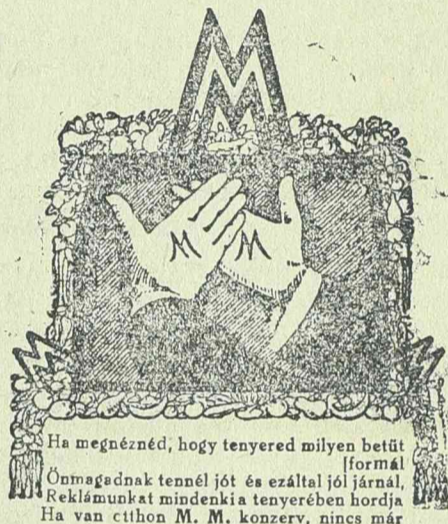
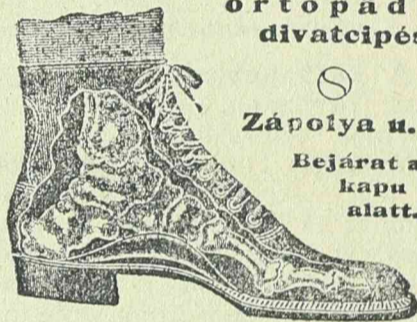
Scherter Ottó
vaskereskedésében, Temesvár

Krausz Salamon

ortopéd és divatcipész

Zápolya u. 4

Bejárat a kapu alatt.

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betűt formál
Önmagának tennél jót és ezáltal jól járnál.
Reklámunkat mindenki tenyerében hordja
Ha van otthon M. M. konzerv, nincs már semmi gondja.

Az Elite-étterem Szilveszter-estélye

Az Elite-étterem, mint minden évben, az idén is megünnepli a Szilveszter-estélyt. Maitre Jean nagy áldozatokat hozott, hogy vendégeinek a legszebb meglepetésekkel kedveskedjen. A tisztelt vendégek és mindazok, akik részt kívánnak venni az Elite szilveszteri estélyén, amelyen mint rendszeren Temesvár elitközönsége fog megjelenni, felkéretnek, hogy sziveskedjenek az Elite irodájában idejében asztalt foglaltatni. A tájékoztatás megkönnyítése céljából Maitre Jean elkészítette az asztalok helyzetének és számának tervét, amelyet az Elite irodájában lehet megtekinteni.

Nagy ujévi
fehérenemű- és harisnyavásár a
CITY áruházban
Belváros, Mercy-u. 2
10% engedmén az összes raktáron lévő árukból

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Aláíróknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Fiatall intelligens nő megfelelő munkássággal gyönyörű keresetre tehet szert. Ajánlatokat „Megbízható” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek. Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címére kérek.

Középkorú állami hivatalnok esetleg házasság céljából levelezne hölgygel. Leveleket „Diszkrét 42” jellegére kér a kiadóhivatal.

Jó házi koszt kapható mi családnál. Ajánlatokat „Házi” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Idősebb urinő teljes elátásra vállalna url házról való nőt. Ajánlatot „3000” jellegével a kiadóhivatalba kér.

Különbejárati tiszta butorozott szoba magányos urlebernek január 1-re a Gyárvárosban bérbeadó. Cim a kiadóhivatal.

Gépirőksasszony Hirsch Lipót dr. ügyvédi irodájában Timisoara, I. Str. Avram Jancu 4 sz. alatt azonnalra felvételtk.

Gyermekeken házaspár házmesteri állást keres. Steinhard József Belváros, Dom-tér 16

Eladó egy családi ház műhelyek, istállók és raktárakkal. Ujkisoda, Sági-ut 45. Ugyanott három tróasztal eladó.

Modern perzsa szővőszék, perzsalonalek, felöltők két ágyelők, minták és egy művészi állólámpa eladók. Cim a kiadóhivatal.

Parfümeria Elisabeta

Timisoara, Str. Mercy 2

Raktárban a legolcsóbb árakban kaphatók az összes kozmetikai és toilette cikkek: Poudre, Rouge, Eau de Cologne „ELISABETA”, divat fésűk stb. Bejárat az ékszerüzletnél. 430

Felhívom a tisztelt közönség figyelmét, ha

varrógépjét vagy grammofonját székszerűen, jótállás mellett javítani óhajtja, forduljon azonnal a varrógép javító központba BECKER, III, Mühle Vilmos-u. 1.

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámorey cégnél
Telefon 9-64.

Zongorák, pianinók
dus választékban, jutányosan
Renner, zongorarakatár
Bul. Carol (Hunyadi-ut) 12. szám.

Vas- és rézbutorgyár

Saját gyártelepén működik, Erzsébetváros, Temptomité 2. sz. Központi iroda: Hermes Bank R.-T., Lloydsor 5. Gyárt mindennemű vas- és rézbutort, kórházi és szállodai berendezést. Központi telefon 518 és 316. Gyári telefon: 18-31

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárban

Timisoara-Fabrica, F6-utca 33-35

A legjobban és legolcsóbban
ujévi
ékszerajándékot

csak **JUVELIE** ékszerüzletben lehet beszerezni
Timisoara, Strada Mercy 3. kapu alatt